

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

56.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 13-го Июля — 1837 — Wilno. Wtorek. 13-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Июля.
Придворныя Извѣстія.

Въ прошедшее Воскресенье, 27 Июня, Государь Императоръ изволилъ принимать въ аудиенціи, въ Петергофѣ, Г. на Мильбенка, Полномочнаго Министра Ея Величества Королевы Великобританской, который имѣлъ честь поднести Его Величеству извѣстительныя грамоты о кончинѣ Его Величества Короля Вильгельма IV, и о вступленіи Ея Величества Королевы Александры Викторіи на престолъ Соединеннаго Королевства Великобританіи и Ирландіи. Послѣ этой аудиенціи, Г. Мильбенкъ удостоился быть принятымъ Ея Императорскимъ Величествомъ.

— Баронъ Пальмстерна Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Короля Швеціи и Норвегіи, который по возвращеніи къ своему посту послѣ нѣсколькихъ мѣсячнаго отпуска, имѣлъ уже аудиенцію у Его Императорскаго Величества, въ послѣдній четвергъ 1 Июля имѣлъ честь представляться Ея Императорскому Величеству въ Петергофскомъ Дворцѣ.

Въ сей же день удостоились представляться Его Императорскому Величеству въ Петергофскомъ Дворцѣ, Гр. д'Удедо Перъ Франціи, Баронъ д'Эндъ прежній Церемоніймейстеръ Велико-Герцогскаго Баденскаго двора, Баронъ Просперъ Барантъ сынъ Французскаго Посланника, Виконтъ Жюльевкуръ, Французскій путешественникъ и Баронъ Сарахага-Уриа бывший Офицеръ Баденской службы. Всѣ сии особы, а также Генераль-Лейтенантъ Австрійской службы Баронъ Гаммерштейнъ имѣли потомъ честь быть принятыми Государынею Императрицею. (J. de St. P.)

Высочайшимъ Именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны второй степени, украшеннаго Императорскою короною, Почетный Смотритель Саранскаго Уезднаго Училища, Коллежскій Советникъ Негаевъ; — второй степени, Ординарный Профессоръ Казанскаго Университета, Статскій Советникъ Эрдманъ. (Р. И.)

— Высочайшимъ Приказомъ, 22-го Июня, состоящимъ по Арміи Генераль-Маіоръ Мартыновъ 3-й, назначенъ Казначеемъ Капитула Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ.

— Правитель Канцеляріи Новороссійскаго и Бессарабскаго Генераль-Губернатора, Статскій Советникъ Фабръ, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Советники, и причисленъ къ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ.

— Его Императорское Величество, въ 11 й день минувшаго Мая, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ, рассмотрѣннаго въ Комитетѣ Гг. Министровъ, Высочайше соизволилъ на дозволеніе Генераль-Адъютанту Графу Воронцову, Дѣйствительному Статскому Советнику Лежину, Статскому Советнику Лагину, Графу Василию Бобринскому, Коммерціи-Советнику Логинову и Одесскимъ куп-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 6-go Lipca.
NOWINY DWORU.

W przesłaną Niedzielę, 27-go Czerwca, CESARZ JEgo Mość, raczył dawać posłuchanie w Peterhoffie, Panu Milbank, Pełnomocnemu Ministrowi Najjaśniejszej Królowej Wielkiej Brytanii, który miał honor złożyć Najjaśniejszemu PANU listy, uwiadamiające o śmierci Najjaśniejszego Króla Wilhelma IV, i o wstąpieniu Najjaśniejszej Królowej Alexandry Wiktorii na tron Połączonego Królestwa Brytanii Wielkiej i Irlandyi. Po tém posłuchaniu, P. Milbank zaszczycony został przyjęciem NAIJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ Mości.

— Baron Palmstjerna, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jmci Szwecyi i Norwegii, który od powrotu do miejsca swego urzędowania miał już audiencyą u JEgo CESARSKIEJ Mości, w ostatni Czwartek 1 Lipca miał honor być przyjmowanym przez JEJ CESARSKĄ Mość w pałacu Peterhoffskim.

Tegoż dnia mieli szczęście być prezentowanemi JEgo CESARSKIEJ Mości w pałacu Peterhoffskim, Hr. d' Hou-dedot, Par Francyi, Baron d'Ende, dawniejszy Mistrz obrzędów Wielkiego Xięcia Badeńskiego, Baron Prosper de Barante, syn Ambassadora Francyi, Wice-Hrabia Julvécourt, wojażer Francuzki i Baron Sarachaga-Uria, dawniejszy oficer w służbie Badeńskiej. Też osoby a takż Baron Hammerstein, Jenerał-Porucznik służby Austriackiej, mieli honor być prezentowanemi CESARZOWEJ JEJ Mości. (J. de St. P.)

Przez NAIWYŻSZY Imienny Ukaz, do Kapituły Ros-syyskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najjaś-skawiey mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny drugiego stopnia Cesarzką Koroną ozdobionego, Honorowy Dozorca Sarańskiej szkoły powiatowej, Radzca Kollegialny Nieczajew; — drugiego stopnia, Zwy-czajny Professor Kazańskiego Uniwersytetu, Radzca Stanu Erdmann. (R. I.)

— Przez NAIWYŻSZY Rozkaz dzienny, 22-go Czerwca, liczący się w Armii Jenerał-Major Martynow 3-ci, na-znaczony Podskarbm Kapituły Rosyyskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów.

— Rządca Kancellaryi Noworossyyskiego. i Bessa-rabskiego Jenerał-Gubernatora, Radzca Stanu Fabr, Najjaśkawiey mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu i policzony do Ministerium Spraw Wewnętrznych.

— JEgo CESARSKA Mość, dnia 11 zeszłego Maja, na skutek przedstawienia P. Ministra Skarbu, rozpatrzo-nego w Komitecie PP. Ministrów, NAIWYŻSZY zezwolił na dozwole nie Jenerał-Adjutantowi Hrabi Woroncowu, Rzeczywistemu Radcy Stanu Lewszinowi, Radcy Stanu Łaczynowu, Hrabi Bazylemu Bobrińskiemu, Radcy Handlowemu Łoginowu i Odesskim kupcom Walterowi i kom., Rodokanaki, Kortazi i Hurowicz-

цамъ *Вальтеру* и *Комп.*, *Родоконани*, *Кортаци* и *Гуровизу*, учредить компанію на акціяхъ, для устройства, въ Херсонской Губерніи, гдѣ окажется удобнымъ, завода для рафирования Американскаго сахарнаго песка, и утвердить представленный ими на сей конецъ Уставъ таковой компаніи.

Тюмень, 7-го Іюня.

31-го Мая, въ восемь часовъ вечера, Его Императорское Высочество, Государь Наслѣдникъ изволилъ осчастливить сей городъ своимъ прибытіемъ.

Наканунъ прибытія, уже рѣдкіе оставались въ городѣ, но почти всѣ были въ онога на стражѣ ожиданія. Собралось множество жителей, какъ Христіанъ, такъ и Магометанъ, изъ разныхъ округовъ, сверхъ Тюменскаго, изъ Туринска, Ирбита и Ялуторовска, дабы дважды насладиться лицезрѣніемъ. Весьма многіе ночевали за городомъ, и дождались тамъ дня торжественнаго, незабвеннаго, въ который съ самаго ранняго утра по всѣмъ улицамъ города потянулись необозримые ряды обоого пола жителей, торопящихся въ срѣтеніе, и составляющихъ у заставы общую массу, какъ одно великое семейство, устремляющее неподвижные взоры свои въ сторону ожиданія. Провѣхалъ первый вѣстникъ, фельдъегеръ; прокатилась передовая коляска. Въ это время (послѣ продолжительной, сухой погоды), легкій дождь, какъ нарочно ниспосланный въ благословеніе Божіе, орошаетъ путь Августѣйшаго Путешественника. И вотъ, на отдаленной возвышенности показался экипажъ, другой, третій — ѣдутъ! ѣдутъ! закричалъ народъ. Закипѣли сердца. Настала благоговейная тишина. Ёдущіе въ первомъ экипажѣ объявили, что во второмъ приближается Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола. Экипажъ приблизился и остановился у заставы. Жители Сибири имѣютъ неслыханное счастье узрѣть на своей родинѣ того, кому опредѣлены они во власть промысловъ Божіимъ; многіе пали на колѣни, не боязливо, но благоговѣніемъ движимые. Начавшійся въ святихъ храмахъ колокольный звонъ, усугубилъ благоговѣніе подданныхъ. Экипажъ двинулся. Ура! раздалось первое, радостное во вратахъ Сибири. Ура!... Магометане единодушно кричали: Алла! знаменую симъ моленіе ихъ за Государя.

Въ городѣ, Августѣйшій Посѣтитель, проѣзжая мимо церкви, приказалъ остановиться, вышелъ изъ коляски, съ благоговѣніемъ поцѣловалъ крестъ въ рукахъ священника; вошелъ въ церковь, и при возгласѣніи многолѣтня Августѣйшему Дому, умилилъ сердца молящихся своимъ примѣрнымъ благочестіемъ. Казалось, внутренно бѣдствовалъ онъ съ самимъ Богомъ. По выходѣ изъ церкви, народъ сопровождалъ его до квартиры, у подъезда которой Градской Глава (хозяинъ дома), и хозяйка, имѣли счастье поднести хлѣбъ и соль. — Можно только чувствовать, съ какимъ торжествомъ волновался народъ, когда Августѣйшій Наслѣдникъ подходилъ къ окнамъ, а выразить сіе нѣтъ возможности! — При взглядѣ изъ квартиры Его Высочества, улица и площадь были унизаны радостными лицами съ отверстными объятіями и громкими восклицаніями незабвеннаго ура! Крыши сосѣднихъ строеній, окна, балконы, заплоты, все, на чемъ только можно было держаться, покрыты были жаждущими лицезрѣнія. Въ продолженіе ночи, городъ былъ иллюминированъ. 1-го Іюня, въ пять часовъ утра, Его Высочество, Всемилостивѣйше пожаловавъ хозяину квартиры брилліантовый перстень, и не оставивъ безъ высокаго вниманія и щедроты своей бѣдныхъ и вообще угнетенныхъ несчастнымъ жребіемъ, изволилъ, при колокольномъ звонѣ и народныхъ восклицаніяхъ, переправиться по рѣкѣ, въ нарочно устроенной шлюбкѣ, на трактъ Тобольскій, удаленный отъ городской пристани на семь верстъ чрезвычайнымъ въ нынѣшнее время разлитіемъ рѣки. По всему городу, оба берега Туры были устаны провожающими и благословляющими Августѣйшаго путешественника. Многіе, бывшіе на горѣ, дождались и увидѣли, какъ шлюбка остановилась при устроенной отъ города пристани, какъ коляски скрылись за горизонтъ.

Достопамятнымъ знакомъ навсегда будетъ и то, что Его Высочество, на шлюбкѣ, у мѣста, гдѣ бѣдствовалъ при переправѣ, соизволилъ оставить слѣдующую собственноручную надпись: „Александръ 1-го Іюня 1837 года.“

4-го числа сего же Іюня, у градской пристани, на большомъ чрезъ Тюменку мостѣ на взвозахъ, по обѣимъ берегамъ Туры и на горѣ, многочисленное стеченіе жителей обоого пола, съ наступленіемъ ночи, при иллюминаціи, имѣло новое, невыразимое счастье встрѣтить и сопровождать до квартиры Августѣйшаго Наслѣдника; а 5-го числа, въ шестомъ часу утра, Его Высочество, явивъ бѣднымъ и

wi, завіязанія компаніи на акцыяхъ, для заложенія въ Губерніи Черсонской, гдѣ сіе окажется dogodnymъ, фабрики рафинowania Amerykańskiej cukrowej maki, i utwierdzić przedstawioną przez nich na ten cel ustawę tej kompanii.

Тюмень, 7-го Червца.

Дня 31 Мaja, o godzinie ósmej wieczorem, Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz Następcą raczył uszczęśliwić to miasto swoimъ przybyciemъ.

W wigilię przybycia, rzadko już kto pozostał w mieście, ale wszyscy prawie byli za miastem на стражѣ oczekiwania. Zgromadziło się mnóstwo mieszkańców, tak Chrześcian, jako i Mahometanów z różnych округовъ, oprócz Tiumeńskiego, z Turynska, Irbitu i Jaltutorowska, ażeby dwakroć nacieszyć się z widzenia oblicza. Bardzo wielu nocowało за miastem, i doczekali się tam dnia uroczystego, wiekopomnego, w którym od samego rozświetu по wszystkich ulicach miasta przeciągnęły się nie ścięzione okiem szeregi obojey płci mieszkańców, śpieszących на spotkanie i formujących u rogatki ogólną masę, jak jedna wielka familia, która nieruchome swe oczy zwróciła ku stronie oczekiwania. Przejechał pierwszy goniec, Feldjeger; przebiegł przodowy pojazd. W tym czasie (po długiej suchej pogodzie), mały deszcz, jakby umyślnie zesłany на знак Bożkiego błogosławieństwa, pokrapia drogę Najjaśniejszego Podróżnika. I oto, na odległym wzgórku ukazał się pojazd, drugi, trzeci — Jedzie! jedzie! zakrzyczał lud. Zawrzały serca. Nastąpiła głęboka cisza. Jadący w pierwszym pojeździe oznajmili, że w drugim zbliża się Następcą Tronu Wszech-Rossy. Pojazd zbliżył się i zatrzymał u rogatki. Mieszkańcy Syberyi mają za niesłychane szczęście oglądać на swej ziemi tego, czyjej władzy Opatrzność Bożka ich powierzyła; wielu padło на kolana, nie bojaźnią, ale uszanowaniem przejęci. Rozpoczęte w świątyniach bicie we dzwony, powiększyło pobożność poddanych. Pojazd się ruszył. Ura! pierwsze, radośnie rozległo się we wrotach Syberyi. Ura!.....

Mahometanie jednogłośnie wykrzykiwali: Allah! wyrażając przez to swe modły за Monarchę.

W mieście, Najjaśniejszy Gość przejeżdżając мимо cerkwi, rozkazał zatrzymać się, wysiadł z pojazdu, i z pobożnością ucałował Krzyż w ręku Kapłana; wszedł do cerkwi, i przy zaśpiewaniu mnogich lat Najjaśniejszemu Domowi, rozrzewniał serca modlących się swoją przykładną pobożnością. Zdawało się, że w duchu rozmawiał z samym Bogiem. Po wyjściu z cerkwi, lud przeprowadzał Go do kwatery, u ganku, który, Głowa Miasta (właściciel domu) i gospodyni, mieli szczęście ofiarować chleb-sól. — Czuć tylko można, z jaką uroczystością poruszał się lud, kiedy Najjaśniejszy Następcą zbliżał się do okien, wyrazić zaś tego nie podobna! — Za weyrzeniem z kwatery Jego Wysokości, ulica i plac były napełnione radośnemi twarzami z otwartemi objęciami i głośnemi okrzykami pamiętnego ура! Dachy sąsiednich domów, okna, balkony, parkany, wszystko, на czymъ tylko można się było trzymać, pokryte były pragnąciami oglądać oblicze. — Przez całą noc, miasto było oświecone. Dnia 1-go Червца, o godzinie piątej zrana, Jego Wysokość, najfaskawiey udarowawszy gospodarza domu brylantowym pierścieniem, i nie zostawiwszy bez wysokich względów i swojej hojności ubogich i w powszechności dotkniętych nieszczęśliwym losem, raczył wśród bicia dzwonów i powszechnych okrzyków, przeprowić się przez rzekę, w umyślnie wybudowanej szalupie на трактъ Tobolski, oddalony od mieskiej przystani o siedm wiorst przez nadzwyczajny w teraźniejszym roku wylew rzeki. W całym mieście, oba brzegi Tuры były napełnione przeprowadzającymi i błogosławiącymi Najjaśniejszego Gościa. Wielu, którzy byli на горze, doczekali się i uyrzeli, jak szalupa zatrzymała się przy urządzonej od miasta przystani, jak pojazdy за horyzont się skryły.

Wiekuistą nazawsze pamiątką będzie i to, że Jego Wysokość, на szalupie, w miejscu, gdzie rozmawiał przy przeprowie, raczył zostawić następujący własnoręczny napis: „ALEXANDER 1-go Червца 1837 roku.“

Дня 4-го Червца, u mieskiej przystani, на wielkimъ przez Tiumenkę moście на wjazdach, po obu brzegach Tuры i на горze, wielkie zebranie mieszkańców płci obojey за nadejściem nocy, przy zapaleniu illuminacyi, miało nowe nieopisane szczęście spotkać i przeprowadzać do kwatery Następcę; а dnia 5-go, o godzinie szóstej zrana, Jego Wysokość, okazawszy ludziom ubogim i nieszczęśliwym nowe wielkie szczodroty i fa-

несчастнымъ людямъ новыя сугубыя щедроты и милости, изволили отправиться по тракту въ Ялуторовскъ, при многочисленномъ стеченіи народа.

6-го числа, въ день праздника Св. Троицы, въ Тюменскомъ Святотроицкомъ монастырѣ, послѣ Божественной Литургіи, Архимандритъ Владиміръ соборна и съ необыкновеннымъ числомъ молящихся, совершалъ молебствіе о благоденствіи Державнѣйшаго Государя Императора, Государя Наслѣдника, озарившаго страну сію подобно радостному свѣту небесному, и всего Августѣйшаго Дома, благословившаго для блага подданныхъ столь дальнее и многотрудное Августѣйшее путешествіе, на вѣки незабвенное. (С. II)

Одесса, 18-го Іюня.

По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Вознесенска, въ гаснущемъ Августѣ мѣсяцъ послѣдуетъ въ окрестностяхъ этого города Высочайшій смотръ всей резервной кавалеріи. Приготовленія къ этому смотру и къ соединеннымъ съ нимъ большимъ кавалерійскимъ маневрамъ производятся уже съ нѣкотораго времени съ величайшею дѣятельностію.

Прибытія въ Вознесенскъ Ихъ Величества Государя Императора и Государыни Императрицы ожидаютъ, по дошедшимъ оттуда свѣдѣніямъ, во второй половинѣ Августа. Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ присоединится тамъ тогда-же къ Августѣйшимъ своимъ Родителямъ, по совершеніи предположеннаго до того времени путешествія по Имперіи. Пріѣздъ части Императорскаго Двора и многихъ знатныхъ иностранныхъ особъ увеличитъ блескъ посѣщенія южнаго края Россіи Высочайшею Фамиліею.

Въ окрестностяхъ Вознесенска собрано будетъ къ Высочайшему смотру 350 эскадроновъ кавалеріи, изъ всѣхъ военныхъ поселеній и изъ другихъ корпусовъ; сверхъ того, 28 батальоновъ пѣхоты, сформированныхъ изъ находящихся въ безсрочномъ отпуску воиновъ, выслужившихъ не менѣе 20 лѣтъ въ дѣйствительной службѣ, — и 164 орудія конной артиллеріи. Войска, назначенныя къ смотру, въ скоромъ времени начнутъ стягиваться къ общему сборному мѣсту. Масса кавалеріи, которая будетъ собрана въ окрестностяхъ Вознесенска, будетъ самая многочисленная, которая когда либо маневрировала на одной равнинѣ, со времени учрежденія регулярныхъ войскъ въ Европѣ. Маневры ея продолжатся нѣсколько дней и, безъ сомнѣнія, представятъ зрѣлище, достойное вниманія ожидаемыхъ тамъ Августѣйшихъ и Высочайшихъ посѣтителей.

Полагаютъ, что Ихъ Императорскія Величества, по окончаніи маневровъ, изволятъ слѣдовать къ берегамъ Чернаго моря и въ Крымъ, и что Его Величество Государь Императоръ изволитъ также осмотрѣть потомъ Черноморскій флотъ и разныя работы, производимыя въ Николаевѣ и Севастополѣ. (О. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 12-го Іюля.

Слышно, что Министръ иностранныхъ дѣлъ Баронъ Вертеръ, послѣдуетъ за Королемъ въ Теплицъ, куда какъ извѣстно прибыли уже Намѣстникъ Царства Польскаго Князь Варшавскій, и ожидаютъ Австрійскаго Канцлера Князя Меттерниха.

— Наслѣдный Принцъ съ супругою намѣренъ прибыть въ Мюнхенъ до началія еще тамъ большихъ нынѣшнихъ военныхъ маневровъ. О путешествіи предполагаемомъ въ Италію, ничего теперь не слышно. (G. C.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 4-го Іюля.

Отъ нашего Наслѣднаго Принца безпрестанно получаютъ изъ Эмса благоприятныя извѣстія. Его Кор. Высоч. между прочимъ принималъ посѣщеніе Великаго Князя Россійскаго МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА, который изволилъ обѣдать у Наслѣднаго Принца. Е. Кор. Высоч. думаетъ отправиться 9-го ч. изъ Эмса въ Висбаденъ. Сегодня, въ день рожденія Наслѣднаго Принца у Короля въ замкѣ Дроттинггольмъ, былъ большой обѣдъ. (A.P.S.Z.)

А в с т р і я.

Вѣна, 28-го Іюня.

По официальному донесенію лекарей, причиною болѣзни господствующей въ Терезіанской Академіи, есть родъ животной отравы воды въ колодезяхъ. Предпринятые опыты убѣдили, что каналъ отхожихъ мѣсть въ связи съ колодеземъ на дворѣ академіи а потому и наполняетъ его убійственными испареніями. Подобная отравка колодезной воды, случалась уже нѣсколько разъ въ Вѣнѣ въ 1811 году и многихъ лишила жизни. Безпрестанные дожди въ Апрѣлѣ и Маѣ

ски, рачиѣ удаѣ сѣ трактемъ до ЈаЈуторовска, шрѣдъ лѣчного згромаденія Јуду.

Дня 6-го Сzerwca, в днѣу Зesлѣанія Дуѣа Сwіętego, в Тѣуменскимъ Сwіęтеу Трѣуцы monastѣrze, по Liturgii Сwіęтеу, Archimandryta Włodzimierz sobornie z niezwyѣczaynѣ liczbѣу modlѣcych сѣу odprawował modłѣу о pomysłnoсѣу Naypotѣżniejszyego Cesarza Јego Moсci, Cesarzewicza Nastѣpcy, kтѣу оswiecił teń kraj, jakby radoсne шwiatłѣо niebieskie, i całѣego Narzѣśniejszyego Domu, kтѣу błogosławił dla dobra poddanych tak dalekѣу i wielѣу napełnionѣу trudnoсciami Wysokѣу podrѣż, na wieki pamieгnѣу. (P. P.)

Одесса, 18-го Сzerwca.

Podłугъ wiadomoсci, z Woznesenska otrzymanych, w nastѣpującymъ Sierpniu bѣdzie сѣу odbywał w okolicach tego miasta, Narwrzszу przegłѣd całѣу kawaleryi odwodoweу. Przygotowania do tego przegłѣdu i do połѣczonych z nimъ wielkichъ manewrowъ jazdy robiѣу сѣу już od niejakiego czasu z wielkѣу czynnoсcіѣу.

Przybycia do Woznesenska NAYJAŚNIEYSZYCHъ PAŃstwa Cesarza Јego Moсci i Cesarzowej Јey Moсci oczekują, podłугъ doszłychъ z tamtѣу wiadomoсci, w drugieу połowie Sierpnia. Јego Cesarzka WYsokoсѣу PAN Nastѣpcа Cesarzewiczу przyłѣczy сѣу tam w tymъże czasie do NAYjaśniejszyehъ swoichъ Rodzicѣу, po odbyciu zamierzoney do tego czasu podrѣży po Cesarstwie. Przyjazdъ czѣści Cesarzkiego Dworu i wielu znakomityehъ osѣbъ zagranicznychъ powiekszy шwietnoсѣу odwiedzenia południowego kraju Rossyi przez NAYjaśniejszѣу Familiѣу.

W okolicachъ Woznesenska bѣdzie zebrano na przegłѣdъ Narwrzszу 350 szwadronowъ kawaleryi, ze wszystkichъ wojskowychъ osiedleń i z innychъ korpusowъ; nadto, 28 batalionowъ piechoty, złożonychъ ze znajdującychъ сѣу na nieograniczonymъ urlopie wojownikowъ, kтѣrzy wysłużyli nie mniej 20 latъ w służbie rzeczywisteу, — i 164 działъ konney артиллeryi. Wojska, naznaczone do przegłѣdu, w krѣtkimъ czasie zaczнѣу сѣу ściagać na przeznaczone mieysca zebrania. Massa kawaleryi, kтѣra bѣdzie zebrana w okolicachъ Woznesenska, bѣdzie nalicznieysza, jak kiedykolwiekъ mogłѣа manewrować na jednej równinie, od czasu urzѣdzenia regularnychъ wojsk w Europie. Manewry bѣdѣу trwały dni kilka, i, bezъ wątpienia, przedstawiaѣу widokъ, godny uwagi spodziewanychъ tamъ NAYjaśniejszyehъ i Wysokichъ Goсci.

Powiadają, że NAYJAŚNIEYSI PAŃstwo, po skończonychъ manewrachъ, raczѣу удаѣ сѣу ku brzegomъ morza Czarnego i do Krymu, i że Јego Cesarzka Moсѣу raczy takъże oglѣdać Czarnomorskѣу Flotѣу i rѣżne roboty, odbywające сѣу w Nikѣłajewie i Sewastopolu. (G. O.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 12 Lipca.

Słychać, że Baronъ Werther, nasz Ministerъ interesѣу zagranicznychъ, pojedzie za Krѣlemъ do Cieplic, gdzie, jakъ wiadomo, przybyłъ jużъ Namiestnikъ Krѣlestwa Polskiego Xіѣże Warszawski, a spodziewany jestъ Kanclerzъ Austriacki, Xіѣże Metternich.

— Krѣlewiczъ Nastѣpcа tronu ma byдѣу z dostojnѣу małżonkѣу swojѣу w Monachium, przedъ rozpoczѣciemъ tamъże wielkichъ tegorocznychъ obrѣtѣу wojska. O podrѣży zamierzoney do Włochъ ucichłѣу tymъ razemъ. (G. C.)

Szwecya i Norwegia.

Sztokholm, 4-го Lipca.

Od naszego Xіѣcia Nastѣpcy otrzymujemy z Ems ciagle pomysłne wiadomoсci. J. Kr. Wys., między innymi, otrzymałъ odwiedzenie WIELKIEGO Xіѣcia Rosyyskiego MICHAŁA PAWŁOWICZA, kтѣу u Xіѣcia Nastѣpcy obiadowałъ. J. Kr. Wys. zamyśłѣа dnia 9 удаѣ сѣу z Ems do Wiesbaden. Dzisiaj, jako w dzień urodzinъ Xіѣcia Nastѣpcy, u Krѣła w zamku Drottingholm, byłъ wielki obiadъ. (A.P.S.Z.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 28 Сzerwca.

Podłугъ urzędowego zeznania lekarzy, przyczynѣу choroby panującej w Akademiiъ Teresуyskiej, jestъ rodъу żwierzęcego zatrucia wody studniowej. Zaczęto kopać i pokazałѣу сѣу, że kanałъ kloakowy jestъ w związku ze studniѣу na dziedzińcu Akademii, i napełnia ją zabѣyczemіъ wyziewami. Podobneъ zatrucie wody studniowej zdarzyłѣу сѣу jużъ kilka razy w Wiedniu 1811 r., i wiele osѣbъ życia pozbawiłѣу. Ciagle ulewы w Kwiѣtniu i Maju b. r. rozmiękczającъ ziemię, przyczyniły сѣу

с. г., дѣлая мягче землю, много сѣдѣствовали къ удобнѣйшему сказанному сообщенію колодези съ отхожими каналами.

— Пятнадцатое собраніе естествоиспытателей и лѣкарей Нѣмецкихъ, съ Императорскаго дозволенія, происходить будетъ въ семь году въ Прагѣ. Первое засѣданіе начнется 18 Сентября.

— Секретарь Англійскаго посольства, Сиръ Давидъ *Уркхартъ*, возвращаясь изъ Истамбула въ Лондонъ, сюда прибылъ. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 4-го Іюля.

Г. Викторъ *Гюго* наименованъ Офицеромъ, а Г. Александръ *Дюма* Кавалеромъ Почетнаго Легіона.

— Сегодняшніе журналы почти исключительно наполнены одними прѣвѣями въ Марсельскомъ военномъ судѣ.

— Одинъ здѣшній журналъ навѣрное уведомляетъ, что въ слѣдствіе происшедшаго третьяго дня вечеромъ Министерскаго Совѣта, рѣшено: что Французское Правительство не дозволитъ набирать новый иностранный легіонъ для Испаніи. Договоры Маршала *Клозеля* и Гр. *Кампусано*, съ Французскимъ Министерствомъ, должно теперь почитать совершенно уничтоженными. Журналъ *Прѣвѣй* приговариваетъ уже сегодня умы къ сему новому расположенію Французскаго Кабинета къ Испанскому Правительству, горько жалуясь на обращеніе, какое испытать иностранный легіонъ со стороны Мадридскаго Правительства. Полагаютъ, что Французское Правительство можетъ быть еще займется преобразованіемъ остатка иностраннаго легіона, но въ такомъ случаѣ Мадридскій Кабинетъ долженъ былъ бы ругаться за содержаніе сего корпуса.

— Правительство получило изъ Перпиньяна отъ 2 Іюля слѣдующую телеграфическую депешу: „*Донъ Карлосъ* продолжая свой контръ-маршъ, 26-го ч. съ Наварцами при Таррегѣ перешелъ чрезъ Англезолу и обратился на Фликсъ, чтобы тамъ пройти чрезъ Эбро и соединиться съ *Кабрерою*. Баронъ *Мееръ* 27 ч. съ своимъ войскомъ выступилъ изъ Мартореллы и пошелъ на Игуалду. Бригадиръ *Осоріо*, снабдивъ Багу съѣстными припасами и 1-го ч. возвратился въ Пюисерду.“

5-го Іюля.

Въ Прошедшее воскресенье Король давалъ частную аудіенцію Англійскому Посланнику Лорду *Гренвиллю*. Ему было поручено поднести Королю отъ имени своей Королевы письмо о кончинѣ Короля *Вильгельма*, и вступленіи на престолъ Королевы *Викторіи*, а также вручить свою вѣрющую грамоту на должность Посланника въ Парижъ и отвѣтъ на письмо о бракосочетаніи Герцога *Орлеанскаго* съ Принцессою *Еленою*.

— Исчислено, что Палата столь скоро балотировала на счетъ бюджета доходовъ, что на каждую минуту пришлось 8,600,000 фр.

— *Паганини* уже нѣсколько дней опять находится въ Парижѣ.

— О послѣднемъ засѣданіи Марсельскаго военнаго суда, получены сегодня ближайшія подробности. По окончаніи допроса свидѣтелей, референдарій вмѣсто чтенія доклада объявилъ, что онъ оставляетъ обвиненіе, такъ какъ оно ему кажется совершенно ничтожнымъ и неосновательнымъ. Г. Ф. *Дюпенъ* несмотря на сіе произнесъ свою защитительную рѣчь, произведшую мѣстами глубокое впечатлѣніе на слушателей. Когда послѣ сего Президентъ спросилъ Генерала *Рини*, не имѣетъ ли онъ чего присоветовать, то онъ всталъ и произнесъ сильнымъ, но трогательнымъ голосомъ слѣдующее: „Гг. У меня ничего нѣтъ прибавить для моей защиты. Я долженъ былъ представить моимъ аттестатамъ засвидѣтельствованіе о моей проведенной жизни, моимъ сотоварищамъ попеченіе, оправдать меня въ глазахъ общественнаго мнѣнія, моему краснорѣчивому защитнику, изобрѣтеніе доказательствъ моей невинности, а вамъ, предложеніе одобрить все это. На меня внесено самое тяжкое и безчеловѣчное обвиненіе, какое только можетъ постигнуть Офицера. Объявляю мою честь, что оно основывается на постыдной клеветѣ; сердце мое глубоко этимъ тронутъ; но я единственно въ чувствѣ досады нахожу силу для продолженія жизни, впрочемъ я никогда не сомнѣвался въ справедливости моихъ суждѣній и моего отечества. Я требовалъ суждѣній, и получилъ ихъ,—судей, какихъ только могъ выпросить отъ Бога, честныхъ, справедливыхъ и выше всѣхъ страстей и слабостей. По сему являюсь предъ вами безъ страха съ чистымъ сердцемъ и спокойною совѣстью. Вы должны теперь узнать меня Гг., и смѣю сказать, что я ожидаю вашего мнѣнія съ утѣшительнѣйшимъ чувствомъ, какъ самая надежда, что я ожидаю съ увѣренностію. Въ вашихъ ру-

ниахъ до улавленія wspomnionej komunikacji studni z kanałami kloakowymi.

— Пятнасте згromadzenie naturalistów i lekarzy niemieckich, odbędzie się tego roku w Pradze, za pozwoleniem Cesarskiem. Pierwsze posiedzenie rozpocznie się d. 18 Września.

— Sekretarz legacji angielskiej, Sir Dawid *Urquhart*, przybył tu ze Stambułu w powrocie swoim do Londynu. (G. C.)

FRANCYA.

Парижъ, дня 4-го Ліпса.

Р. Викторъ *Гюго*, мѣшованъ został Officrem, а Р. Alexander *Dumas*, Kawalerem Legii Honorowej.

— Dzisiejsze dzienniki wyłącznie prawie napełnione są rozprawami przed Marsylskim Sądem wojennym.

— Jeden z tutejszych dzienników donosi z pewnością, że skutkiem odbytej wczoraj wieczorem Rady Ministeryalnej, postanowiono, iż Rząd Francuzki nie dozwoli zaciągu nowej legii zagranicznej dla Hiszpanii. Przeto więc, układy zawiązane z Ministerjum Francuzkiem przez Marszałka *Clauzel* i Hr. *Campuzano*, należy uważać za zupełnie zerwane. *Journal des Débats* przygotowuje już dzisiaj umysły do tego nowego stanowiska Gabinetu Francuzkiego względem Rządu Madryckiego, użalając się gorzko na postępowanie, jakiego doznała legia zagraniczna ze strony Rządu Hiszpańskiego. Rozumieją, że Rząd Francuzki może jeszcze dopomóc do zreorganizowania reszty legii zagranicznej, lecz w takim razie Gabinet Madrycki musiałby dać zaręczenie względem należytego utrzymania tego korpusu.

— Rząd otrzymał dzisiaj następującą depeszę z Perpignan pod d. 2 Lipca: „*Don Carlos*, bez przestanku odbywając swój marsz, dnia 26 z Nawarczykami przeszedł pod Tarrega Anglesolę i udał się na Flix dla przejęcia tam Ebro i połączenia się z *Cabrera*. Baron *Meer* d. 27 ze swoim wojskiem wstąpił z Mortorrel i poszedł na Igualda. Brygadyer *Osorio* opatrzył Bagę zapasami żywności, i d. 1-go powrócił do Puyceda.“

Dnia 5.

W przeszłą niedzielę Król dawał posłuchanie prywatne Posłowi Angielskiemu Lordowi *Granville*, który miał poruczenie podać Królowi w imieniu swej Monarchini list o zgonie Króla *Wilhelma* i o wstąpieniu na tron Królowej *Wiktoryi*, również nowe listy wierzytelne, potwierdzające Lorda *Granville* w obowiązku Posła Nadzw. w Paryżu, i nakoniec odpowiedź Królowej Brytanii Wielkiej na wiadomienie o zaślubieniu Xięcia *Orleńskiego* z Xiężniczką *Heleną*.

— Wyliczono, że Izba tak prędko wotowała na budżet dochodów, że na każdą minutę przypadło 8,600,000 fr.

— *Paganini* od dni kilku znowu znajduje się w Paryżu.

— O ostatniem posiedzeniu Sądu wojennego Marsylskiego, otrzymano dzisiaj bliższe szczegóły. Po ukończeniu słuchania świadków, zabrał głos referendarz, lecz, zamiast czytania swego rekwizytoryum, oświadczył, iż oskarżenie upada, gdyż się mu zdaje nieznaczacem i bezzasadnem. P. Filip *Dupin* miał jednak swoją broniącą mowę, która w wielu miejscach głębokie na zgromadzeniu sprawiła wrażenie. Gdy po ukończeniu tego, Prezydent zapytał Jenerała *Rigny*, a zali nie ma on co jeszcze na swoją obronę, ten się podniósł i mocnym, lecz bardzo wzruszonym głosem, przemówił w następujące słowa: „M. PP. Nic nie mam dodać na moją obronę. Służbowym moim attestatom zostawiłem wyjaśnienia o mojem przeszłym życiu, moim towarzyszom broni staranie usprawiedliwienia mię w oczach publicznej opinii, mojemu wymownemu obrońcy, zebranie dowodów o mojej niewinności, a WPańom zadanie, wszystko to osądzić. Wprowadzono przeciwko mnie najszybsze i nayokrońtniejsze oskarżenie, jakie tylko spotkać może Oficera. Świadczyć się mym honorem, iż się ono opiera na ohydnej potwarzy; dusza moja głęboko została przez to wzruszoną; lecz właśnie z mojego zmartwienia czerпам siłę do życia i zgoda nie wątpię o sprawiedliwości mych sędziów i mojego kraju. Żądałem sędziów, i otrzymałem ich,—sędziów, jakich tylko wybłagać mogłem u Boga, uczciwych, sprawiedliwych i wyższych nad wszelkie namiętności i słabości. Dla tego ukazuję się przed wami nieustraszony z czystym sercem i spokojnem sumnieniem. Powinniście mię teraz poznać MPanowie, i śmiem mówić, iż oczekuję WPańów wyroku, z więcey pocieszającym uczuciem, jak sama nadzieja, że go oczekuję z ufnością. Macie więcey jak moje życie; macie mój honor w swych rękach; rozkaz dzienny 29 Listopada,

какъ не только жизнь моя, но и самая честь. Приказъ отъ 29 Ноября осквернилъ мою шпагу; я долженъ ее положить предъ вами, пока сіе пятно не будетъ изглажено, такъ какъ я вижу, что только торжественный приговоръ, могъ бы мнѣ возвратить чистую и неискаженную, какою я носилъ ее 30 лѣтъ. Слова эти довели слушателей до слезъ и судъ тотчасъ возвратился въ свою комнату совѣщаній. За нѣсколько времени Президентъ по краткомъ совѣщаніи прочелъ приговоръ, признающій Генерала *Рини* совершенно безвиннымъ.

— *Г. Филипп Дюпенъ* за защиту Генерала *Рини* предъ Марсельскимъ военнымъ судомъ, будто получилъ 30,000 фр.

— Во прѣки многимъ другимъ здѣшнимъ журналамъ, *France* утвердительно сегодня объявляетъ, что переговоры между Маршаломъ *Клозелемъ* и Испанскимъ Правительствомъ не прекратились, и что Маршалъ получилъ уже отъ Королевы и принялъ Герцогское званіе.

— Сегодня получена слѣдующая телеграфическая депеша: „*Байонна 4 Юля въ 9 час. утра. Вице-Презектъ къ Министру Внутреннихъ Дѣлъ.* Пишутъ изъ Сарагоссы, что *Донъ-Карлосъ* 28 ч. при Мора и Фликсѣ перешелъ чрезъ Эбро. Завтра я буду въ состояніи подтвердить или опровергнуть это извѣстіе.“

6-го Юля.

Вчера принималъ Король въ Нѣльи Маршала *Клозеля* и потомъ занимался съ Министромъ Юстиціи.

— Генерала *Бюжо* въ первыхъ числахъ будущ. м. ожидаютъ въ Парижъ, и полагаютъ, что онъ отсюда съ новыми инструкціями, какъ Генералъ-Губернаторъ, возвратится въ Алжиръ.

— Полученный здѣсь сегодня *Алжирскій Мониторъ* въ официальной своей части содержитъ именно слѣдующее: „Генералъ-Губернаторъ поспѣшилъ извѣстить жителей Французскихъ владѣній въ Сѣверной Африкѣ, что Е. В. Король Французовъ, заключенный Генераломъ *Бюжо* 15 ч. пр. м. съ *Абдель-Кадеромъ* трактатъ, утвердилъ.“

— *Жур. Прѣвій* содержитъ слѣдующее: „Въ слѣдствіе полученной въ Байоннѣ изъ Парижа депеши, одна батарея артиллеріи поспѣшно отправилась въ Портъ-Вандръ. Говорятъ, что она назначена въ Константинополь. Въ самомъ дѣлѣ полагаютъ, что Министерство дѣятельно занимается приготовленіями къ экспедиціи противу *Ахметъ-Бея* и что къ концу Августа, можно будетъ выступить въ поле. Впрочемъ Правительство надѣется на удачу важнаго предпріятія, чтобы склонить Константинопольскаго Бея, къ заключенію съ Франціею договора и чтобы потомъ возможно было умирить Восточную страну Алжира, какъ это удалось въ западной части этой колоніи. Въ противномъ случаѣ войско отправится въ первыхъ числахъ Сентября.“

— Вчера ордонансъ-Офицеръ Герцога *Орлеанскаго* отправился въ Алжиръ, и говорить для приготовленій къ экспедиціи въ Константинополь.

— Аббатъ *Озу*, начальникъ такъ названной Французско-Католической церкви, за нѣсколько предѣльней дней получилъ отъ Префекта объявленіе, оканчивающее публикация свои рѣчи не позже 6 час. вечера. Когда это объявленіе повторено было нѣсколько разъ по напрасну, то третьяго дня, полиція закрыла домъ, въ которомъ Аббатъ совершалъ свои обряды.

— О переходѣ Карлистовъ чрезъ Эбро, *Жур. Прѣвій* уведомляетъ сегодня: „Сегодня вполдень полученная изъ Байонны телеграфическая депеша доноситъ, что письма изъ Сарагоссы подтверждаютъ послѣдовавшій 28 и 29 ч. переходъ Карлистовъ чрезъ Эбро.“

— Пишутъ изъ Пампелоны отъ 28 ч. пр. м.: „Вчера вечеромъ *Эспартеро* получилъ весьма важныя депеши отъ Каталонской арміи, и тотчасъ съ 3,000 ч. пѣхоты, 1,400 конницы и 24 орудіями вступилъ въ Кастилію. Полагаютъ что сія экспедиція займетъ большую дорогу изъ Толосы въ Мадридъ. Адъютантъ Генерала *Эспартеро* отправился въ Сарагоссу съ приказомъ къ Генералу *Ораа* собрать всѣ свои войска, напасть на *Донъ-Карлоса*, гдѣ бы могъ его встрѣтить и полагаться на помощь сѣверной арміи, которая какъ можно скорѣе соединится съ нимъ. Другой Офицеръ отправленъ въ Игуаладу чтобы Баронъ *Мееръ* обратился въ Гаррагу и неослабно преслѣдовалъ непріятеля“ (*A.P.S.Z.*)

Великобританія и Ирландія.
Лондонъ, 4-го Юля.

Королева очень дѣятельно занимается Государственными дѣлами и почти во всякій часъ даетъ Министрамъ аудіенціи. Кенсингтонскіе сады постоянно наполнены любопытными, особенно дамами, которыя хотѣтъ видѣть Королеву. При первомъ приѣмѣ

спланилъ мою шпагу, долженъ былъ я зѣздить въ обличіи *Въ Пановъ*, нимъ то пятно не будетъ замазано, видѣно, и только урочистый вырокъ, могъ бы мнѣ вернуть чистую и неиспачканую, какъ носилъ я отъ 30-ти лѣтъ.“ Слова те привели до тѣхъ слушателей и вкратцѣ потомъ Садъ поврѣтилъ до покою на радъ. По короткѣй на радѣ Президентъ прочелъ вырокъ, признающій *Генерала Рини* за вполне невиннаго.

— *Р. Филип Дюпенъ*, за оброну *Генерала Рини*, предъ Марсельскимъ Судомъ военнымъ, мѣлъ получить 30,000 фр.

— *Вхрѣвъ* wielu innymъ dziennikomъ tutejszymъ, *France* oświadcza dzisiaj, że układy między Marszałkiem *Clauzel* a Rządemъ Hiszpańskimъ nie zerwane, a nawet, że Marszałekъ otrzymałъ jużъ odъ Królowejъ Krystyny i przyjąłъ tytułъ Xiążęcy.

— Dzisiaj otrzymano następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna, 4-go Lipca o godz. 9 rano. Vice-Prefekt do Ministra Spraw Wewnętrznych.* Donoszą mi zъ Saragossy, że *Don Carlos* d. 28 pod Mora i *Flix* przeszedłъ Ebro. Jutro będziemy mogli potwierdzić lub zaprzeczyć tę wiadomość.“

Dniu 6.

Wczoraj przyjmowałъ Królъ w Neuilly Marszałka *Clauzel* i pracowałъ potemъ zъ Ministremъ sprawiedliwości.

— *Генерала Bugeaud* w pierwszychъ dniachъ przyszłego miesiąca oczekują do Paryża zъ powrotemъ, i rozumieją, iż zъtądъ opatrzonej wъ nowe instrukcyje, jako *Генералъ-Губернаторъ*, powróci do Algieru.

— Otrzymany tu dzisiaj *Monitor Algierski* zawiera wъ urzędowej swej części, co następuje: „*Генералъ Губернаторъ* pośpieszyłъ zъawiadomić mieszkańcówъ posiadłości Francuzkichъ, że Królъ Jmć Francuzówъ dnia 15 zъ. m. utwierdziłъ zawarty przezъ *Генерала Bugeaud* traktatъ zъ *Abdel-Kaderemъ*.“

— *Journal des Débats* zawiera, co następuje: „*Skutkiemъ przystaney zъ Paryża depeszy telegraficznej, jedną baterię artylleryi wysłano najszybciej do Port-Vendres. Mówią, iż przeznaczona jest do Konstantyny. Wъ rzeczy samej rozumieją, iż Ministerjumъ najszybciej zajmującъ się terazъ przygotowaniami do wyprawy przeciwkoъ *Achmet-Bejowi*, i że ta będzie wъ stanie ku końcowi Sierpnia wystąpić wъ pole. Zresztą Rządъ spodziewa się na powodzenie swojego przedsięwzięcia, ażeby spowodować Beję Konstantyny do wyjścia wъ układy zъ Francją, i żeby potemъ można było podobnie takъ uspokoić wschodni kray Algieru, jakъ się to udało zъ zachodnią częścią tęj Kolonii. Wъ przeciwnymъ razie wojsko wъ pierwszychъ dniachъ Września wywdzie wъ pochodъ“*

— Wczoraj rano *Oficer ordynansowy* Xięcia *Orleńskiego*, wyjechałъ do Konstantyny, jakъ mówią dla zrobieńia przygotowań do wyprawy.

— *Auzou* naczelnikъ takъ nazwanego kościoła Francuzko-Katolickiego, otrzymałъ przedъ kilką dniami wezwanie odъ Prefekta Policyi, ażeby kończyłъ publiczne kazania, najpóźniej o godz. 6 wieczoremъ. Gdy wezwanie to kilkakrotnie, lecz zawsze nadaremnie powtórzone było, zostłъ zawczorazъ zamknięty przezъ policyę lokal, gdzie *X. Auzou* odbywałъ swe obrzędy.

— *Journal de Paris* wъ następujący sposóbъ udziela wiadomości o przebiegu Karolistów przezъ Ebro: „Dzisiaj o południu otrzymana zъ Bayonny depesza telegraficzna donosi, że listy zъ Saragossy potwierdzają o przebiegu wъ dniachъ 28 i 29 Karolistów przezъ Ebro.“

— Donoszą zъ Pampelony podъ d. 28 zъ. m.: „Wczoraj wieczoremъ *Espartero* otrzymałъ bardzo ważne doniesienia odъ wojska Katalońskiego i natychmiastъ we 3,000 pѣхоты, 1,400 jazdy i 24 działъ wkroczyłъ do Kastylii. Rozumieją, że wyprawa ta osadzi wielką drogę zъ Tortozy do Madrytu. *Adjutantъ* *Генерала Espartero* udałъ się do Saragossy zъ rozkazemъ do *Генерала Ораа*, ażeby ten skoncentrowawszy wszystkie swe wojska, uderzyłъ na *Don Carlosa*, gdziekolwiek go mógł znaleźć i polegałъ na pomocy wojska północnego, które naprędzej będzie się starało zъ nimъ połączyć. Drugi *oficer* pośpieszyłъ do Igualada dla wezwania *Barona Meer*, ażeby się zwróciłъ ku Garrago i żywo ścigałъ nieprzyjaciela.“ (*A.P.S.Z.*)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.
Londyn, dnia 4-go Lipca.

Królowa nader czynnie zatrudnia się sprawami Państwa, i wъ każdej prawie godzinie daje Ministromъ posłuchanie. Ogrody Kensingtonskie ciągle są napelnione ciekawychъ, a osobliwie dam, które chcą widzieć Królową. Przy pierwszémъ daniu pokojówъ Kró-

Королева намерена наименовать шесть Церковъ, между ними полагаютъ Гр. *Листовелъ* и Лордъ *Розморъ*.

— Сегодняшняя придворная газета содержитъ распорядительное объявление на счетъ торжественнаго погребенія Королевскаго тѣла, подписанное Гр. Маршаломъ Англіи, Герцогомъ *Норфолькскимъ*, а также второе Герцогомъ *Аргилъ* наследственнымъ Гофмейстеромъ Шотландіи и наконецъ сообщаетъ изъ Дублинской газеты отъ 27 Іюня, обнародованную тамъ прокламацію въ отношеніи вѣрноподданнической присяги. Погребеніе Короля послѣдуетъ 8-го ч. *Times* содержитъ ежедневно обстоятельныя донесенія о приготовленіяхъ къ погребенію Короля въ Виндзоръ и о здоровьи вдовствующей Королевы.

— Слышно, что Лордъ Вилліамъ *Бентинкъ* получитъ вмѣсто Лорда *Гилъ* команду надъ войскомъ. Другіе на сей постъ именуютъ Лорда *Англезі* или Лорда *Страффорда*.

— Изъ Порто получены извѣстія до 29 ч. пр. ж. Въ семь городъ политическіе раздоры были такъ велики, что возбуждали опасеніе. *Донъ-Манозъ де Португаль*, Губернаторъ Гоа во время *Донъ-Мигуэля*, наименованъ частнымъ Казначеемъ Королевы.

5-го Іюля.

На представленіе нѣкотораго числа здѣшнихъ промышленниковъ, что погребеніе умершаго Короля въ субботу, главный торговый день въ Лондонѣ, весьма было бы вредно для дѣлъ многихъ людей, Лордъ Меръ обратился съ просьбою къ Лорду *Джонъ Росселю*, чтобы назначить другой день для сего обряда, но сей отвѣчалъ, что такое измѣненіе не можетъ поощрять. Полагаютъ, что Герцогъ *Кембриджскій* не прибудетъ къ погребенію, хотя въ церемоніи и назначены сопровождать Короля въ траурѣ.

— Вчера Герцогъ *Саксен-Мейнингенскій* въ Кенсингтонѣ посѣщалъ владѣющую Королеву. Г. *Фанъ де Вейеръ*, поднесъ свою вѣнчающую грамоту и представилъ Генерала *Гоблета*. Принцъ *Георгій Кембриджскій*, посѣщалъ Королеву, Герцогиню *Кентскую* и всѣхъ членовъ Королевской Фамиліи.

— Въ Воскресенье въ одной изъ здѣшнихъ церквей окрещено пятеро дѣтей по имени *Викторіа*.

— По донесеніямъ *Worcester-Herald*, Сиръ Томасъ *Филлипсъ*, который въ семь городъ въ прош. году отыскалъ Шекспировъ брачный контрактъ, открылъ теперь тамъ же грамматику или словарь Англосаксонскаго языка, которую приписываютъ Саксонскому грамматикъ *Эльфриту*.

— Изъ всѣхъ частей Англіи получаютъ благопріятныя извѣстія о предстоящей жатвѣ. (A.P.S.Z.)

— Предлагаемъ краткое извлеченіе изъ некрологіи покойнаго Короля, помѣщенной въ *Courrier*:

„*Вильгельмъ Генрихъ*, третій сынъ Короля *Георга III*, родился 21-го Августа 1765 г. Онъ очень рано обнаружилъ характеръ твердый, но привѣтливый; въ концѣ Американской войны былъ принятъ Мичманомъ на корабль *Royal George*, бывший подъ начальствомъ Капитана, въ послѣдствіи Адмирала, *Дигби*. Во время службы своей, онъ отличался точностію и неутомимостію, и пріобрѣлъ любовь Офицеровъ и матросовъ. Съ тѣхъ поръ, оказывалъ онъ постоянно особенную привязанность къ морякамъ. Онъ служилъ потомъ въ Вестъ-Индіи и на берегахъ Новой Шотландіи и Канады, и присутствовалъ при взятіи Испанскаго флота съ транспортомъ серебра, Адмираломъ *Роднеемъ*. Въ послѣдствіи находился онъ подъ начальствомъ Лорда *Кейта* и Лорда *Гудъ*. Въ 1782 году, познакомился онъ съ *Нельсономъ*, съ которымъ съ того времени всегда находился въ тѣсной дружбѣ. Въ 1785 г., онъ воротился въ Англію, выдержалъ положенный экзаменъ, и былъ наименованъ третьимъ, а въ послѣдствіи вторымъ, и наконецъ первымъ Лейтенантомъ. Адмиралъ *Нельсонъ* хвалитъ его особенно за почительность, которую онъ оказывалъ своимъ начальникамъ. Въ послѣдствіи получилъ онъ начальство надъ фрегатомъ *Андромедой*, на которомъ ходилъ въ Вестъ-Индію. 19 Мая 1789 года, былъ онъ наименованъ Герцогомъ *Кларенскимъ* и Сентъ-Андрюсомъ въ Великобританіи, и Графомъ *Мюнстерскимъ* въ Ирландіи. Когда возгорѣлась война съ Испаніею, онъ получилъ начальство надъ кораблемъ *Valiant*, и постепенно былъ повышаемъ въ чины Вице-Адмирала, Адмирала краснаго флага и Адмирала флота. Между тѣмъ, не смотря на всѣ старанія, онъ не несъ дѣйствительной службы во время революціонной войны, но принималъ очень часто участіе въ Парламентскихъ прѣвѣніяхъ о дѣлахъ, относящихся до флота. Въ 1814 г., сопровождалъ онъ *Людвика XVIII* во Францію. Связи его съ извѣстною своею красотою и талантами актрисою, дѣв. *Иорданъ* продолжались непрерывно съ 1790 по 1810 г. Отъ сихъ связей происходятъ четы-

lowa ma zamiar mianować sześciu Parów, między którymi wymieniają Hrabiego *Listowell* i Lorda *Rosemore*.

— Dzisiejsza gazeta Dworu zawiera regulamentarne obwieszczenie względem uroczystego pogrzebu zwłok Królewskich, podpisane przez Hrabiego Marszałka Anglii, Xięcia *Norfolk* i drugie przez Xięcia *Argyll*, Dzieńdzicznego Mistrza Dworu Szkocyi, dalej z gazety Dupleńskiej pod d. 27 Czerwca, ogłoszoną tam proklamacyą względem wykonania przysięgi. — Pogrzeb Króla nastąpi dopiero d. 8. *Times* codziennie udziela szczegółowe wiadomości o przygotowaniach do pogrzebu Królewskiego w Windsor i o zdrowiu Królowej wdowy.

— Słychać, że Lord William *Beitinch* wybrany został do przyjęcia głównego dowództwa nad wojskiem na miejscu Lorda *Hill*. Inni mianują na ten urząd Markiza *Anglesea* albo Lorda *Strafford*.

— Z Porto otrzymano tu wiadomości do d. 29 z. m. W mieście tém niezgody polityczne były tak wielkie, że wzbudzały obawę. *Don Manoel de Portugal*, Gubernator Goa za *Don Miguela*, mianowany został prywatnym Kassyerem Królowej.

Dnia 5-go.

Na przedstawienie pewney liczby tutejszych przemysłników, że pogrzeb Króla w sobotę, jako w główny dzień targowy Londynu, mógłby bardzo uszkodzić interesom wielu, Lord Major zanosił prośbę do Lorda *John Russel*, ażeby inny dzień przeznaczyć na ten obchód. Lecz Lord odpowiedział, że taka odmiana być nie może. Nie rozumieją, ażeby Xięże *Cambridge* na pogrzeb tu przybył, chociaż w ceremoniale wymieniony jest jako żałobnik.

— Wczora Xięże *Sax-Meiningen* w Kensington był u panującej Królowej. P. *van de Weyer* złożył nowe swe lis y wierzytelne i prezentował Jenerała *Goblet*. Xięże *Jerzy Cambridge* oddał wizytę Królowej, Xięcinie *Kent* i wszystkim członkom rodziny Królowej.

— W niedzielę w jednym z tutejszych kościołów parafialnych, ochrzczono najmniej pięcioro dzieci imionami *Wiktorya*.

— Podług *Worcester-Herald*, Sir Thomas *Philipps*, który przeszłego roku wynalazł w tém mieście *Shakespeare* kontrakt ślubny, tamże także odkrył teraz grammatykę czyli słownik języka Anglo-Saksonskiego, którą przypisują grammatykowi Saksonskiemu *Aelfric*.

— Ze wszystkich części Anglii, przychodzą pomyślne wiadomości o urodzajach. (A.P.S.Z.)

— Nekrolog ogłoszony przez gazetę *Courrier* zawiera w treści następujące szczegóły o życiu zeszłego Króla Angielskiego:

„*Wilhelm Henryk* był trzecim synem Króla *Jerzego III*. Urodził się 21 Sierpnia 1765 roku. Od lat dziecińczych okazywał charakter mocny, lecz pełny życzliwych chęci, i pod koniec Amerykańskiej wojny, mianowany był Midshipmanem na okręcie liniowym *Royal George*, pod dowództwem Kapitana, później Admirala *Digby*. W tym obowiązkowi odznaczał się pilnością i czynnością i pozyskał sobie przywiązanie wszystkich oficerów i całej okrętowej osady. Odtąd też powziął nazawazę szczególnie zamiłowanie ku służbie morskiej. W stopniu midshipmana, służył w Indyach Wschodnich, na brzegach Nowej Szkocyi, Kanady, i znajdował się przy zabraniu przez Admirala *Rodney* hiszpańskiej floty z transportem srebra. Następnie służył pod rozkazami Lorda *Keith* i Lorda *Hood*. W roku 1782 zapoznał się z *Nelsonem*, z którym odtąd zostawał zawsze w związkach najszybszej przyjaźni. W r. 1785 wrócił do Anglii, zdał zwykły examen, i dopiero podówczas z kolei podwyższony został do stopnia trzeciego, drugiego i pierwszego Porucznika. Admirat *Nelson* nie mógł się odchwalić jego uległości i poszanowania ku swoim przełożonym. Później mianowany został dowódcą fregaty *Andromeda*, na której odbył nową podróż do Indyi Wschodnich. Nakoniec dnia 19 Maja 1789 r., mianowany został Xięciem *Klarencey* i St.-Andrews w W. Brytanii i Hrabią *Münster*, w Irlandyi. Przed wybuchnieniem wojny hiszpańskiej, otrzymał dowództwo okrętu liniowego *Valiant*, i następnie z kolei podwyższony był do stopnia Vice-Admirala, Admirala bandery czerwonej i Admirala floty, jednakże, pomimo usilnych zabiegów, nie zdołał otrzynąć żadnego czynnego udziału w wojnach rewolucyjnych. Za to, w Parlamencie uczestniczył często w rozprawach o przedmiotach, dotyczących się marynarki. W 1814 eskortował do Francyi *Ludwika XVIII*. Związki jego ze znaną z piękności i talentów aktorką, *Panną Jordan*, trwały nieprzerwanie od 1790 do 1810. Owocem ich są czterey synowie: (Hrabia *Münster*, Lord *Frederick*, Lord *Adolphus* i Lord *Augustus Fitz-Claunce*) i pięć córek: (zmarła *Lady de Lisle*, *Lady Fox*,

ре сыновья: (Гр. Мюнстеръ, Лордъ Фредерикъ, Лордъ Адольфъ и Лордъ Августъ (Фицъ-Кларенскіе) и пять дочерей: (умершая Леди де Лиль, Леди Фоксъ, Графиня Эрроль, Леди Гордонъ и Виконтша Фалкландъ.) — 11-го Іюля 1818, Герцогъ Кларенскій вступилъ въ бракъ съ Адельгейдой Луизой Терезой Каролиной Амаліей Саксенъ-Мейнингенскою. Такъ какъ доходы новобрачныхъ были незначительны, то они переехали въ Ганноверъ, и не прежде 1819 года возвратились въ Англію. Въ послѣдствіи, по смерти Герцога Іоркского, доходы ихъ увеличились въ 40,000 ф. стерл. Отъ сего брака родилась только одна Принцесса, Елисавета, умершая въ дѣтствѣ. Во время управленія министерства *Каннинга*, Герцогъ Кларенскій былъ наименованъ Генералъ-Адмираломъ, но отказался отъ этого званія во время министерства *Веллингтона*; въ послѣдствіи онъ былъ ревностнымъ защитникомъ уравненія правъ Католиковъ съ Протестантами. 26-го Іюня 1830 года скончался *Георгъ IV*, и чрезъ два дня послѣ того, *Вильгельмъ IV* былъ провозглашенъ Королемъ." (С. П.)

ГЕРМАНІЯ.

Ганноверъ, 8-го Іюля.

Происходившее сегодняшняго числа, погребеніе нашего любимого Короля *Вильгельма IV*, объявлено въ полдень жителямъ резиденціоннаго города траурными выстрѣлами съ валовъ.

Въ слѣдствіе кончины Е. Велич. *Вильгельма IV*, совершенно здѣсь сегодня въ Синагогѣ траурное и поминальное молебствіе, при чемъ здѣшній Раввинъ *Д-ръ Адлеръ* произнесъ рѣчь, тронувшую всѣхъ присутствующихъ. (А.Р.С.З.)

ТУРЦІЯ.

Бухарестъ, 18-го Іюня.

По извѣстіямъ изъ Смирны *Мегмедъ-Али* по той причинѣ, что Султанъ не утвердилъ ему наслѣдственнаго владѣнія Египтомъ, въ такомъ негодованіи, что вообще ожидаютъ отъ сего волнительныхъ движеній.

— Неожиданный, и безъ дозволенія переходъ *Дарданелловъ* Американскимъ бригомъ *Shark*, произвелъ въ Истамбулѣ большое впечатлѣніе. Говорятъ впрочемъ, что это происшествіе тѣмъ можетъ быть объяснено, что сказанный бригъ, купеческое судно. (G. C.)

ПИСЬМА ИЗЪ ЧУЖИХЪ КРАЕВЪ.

N. 1.

Гамбургъ 11 Іюня 1837.

(Окончаніе.)

Поговоривъ еще нѣсколько времени о Пертцовѣ изданіи, *Лаппенбергъ* спросилъ меня читалъ ли я его исторію Англіи, помѣщенную во Всеобщей Исторіи, издаваемой *Гереномъ* и *Укертломъ*. Я откровенно признался ему, что не читалъ. „Однакоже я почитаю ее лучшимъ своимъ произведеніемъ, сказалъ онъ съ тѣмъ наивнымъ добродушіемъ, которое свойственно только Нѣмцу; теперь я окончилъ вторую часть, простирающуюся до 1150 года: она скоро выйдетъ изъ печати.“ — „Вотъ, продолжалъ онъ, четвертый томъ *Collection des lois maritimes, par Pardessus*, на дняхъ вышедшій въ Парижѣ. Авторъ прислалъ мнѣ его въ знакъ благодарности за доставленія мною свѣдѣній относительно Сѣвернаго морскаго права.“ Я просмотрѣлъ книгу: все касающееся до нашего права, большею частію, заимствовано изъ *Лаппенберга*. По пріѣздѣ моемъ въ Парижъ, я займусь хорошенько этимъ сочиненіемъ.

Лаппенбергъ съ любопытствомъ распрашивалъ меня объ актахъ, найденныхъ въ прошломъ году въ Новгородской Казенной Палатѣ. „Нѣтъ ли въ числѣ ихъ документовъ, касающихся до Ганзейскаго союза?“ сказалъ онъ мнѣ. Я объяснилъ ему, какого рода эти акты. „Вы точно это знаете?“ спросилъ онъ съ Нѣмецкою аккуратностію. — Я былъ правителемъ дѣлъ Археографической Коммиссіи, куда поступили эти акты, отвѣчалъ я ему. Тутъ долженъ былъ я рассказать ему о занятіяхъ Коммиссіи. „Жаль, что нѣтъ у васъ палеографической школы, гдѣ могли бы образоваться молодые люди, посвящающіе себя археологіи,“ замѣтилъ *Лаппенбергъ*.

Я просилъ *Лаппенберга* показать мнѣ городской архивъ. „Если вы свободны теперь, то мы можемъ сей часъ же отправиться.“ Я благодарилъ, какъ могъ, вѣжливаго хозяина. Мы встали. „Какой прелестный видъ изъ этого кабинета,“ сказали мы съ Н. — Съ той стороны видъ еще лучше, оовѣчалъ намъ *Лаппенбергъ* и повелъ насъ въ другія комнаты. И въ самомъ дѣлѣ видъ на эспланаду чудесный! Роскошныя тополи образуютъ на валу прелестнѣйшую аллею. Съ одной стороны красуется Эльба, съ другой Альстеръ. Длинные шпицы готическихъ храмовъ у-

Hrabina Errol, Lady Gordon и *Vice-Hrabina Falkland*). — 11-го Іюля 1818, Хіаже Кларенцыи вступилъ въ бракъ съ *Adelaidą Ludwiką Teresą Karoliną Amalią Saxon-Meiningen*. Z powodu nader ograniczonego stanu swoich dochodów, nowa para udała się na mieszkanie do Hannoveru, i dopiero w 1819 do Anglii wróciła. Wkrótce atoli interessa ich poprawił spadek po zmarłym Хіажи *Fork* i dochód ich wzrósł do 40,000 fun. sater. Owocem tego związku była jedna tylko Хіаженiczka, imieniem *Elżbieta*, która w dzieciennych jeszcze latach umiała. Za rządów *Canninga*, Хіаже Кларенцыи mianowany był Wielkim Admirałem, lecz usunął się od tego obowiązku za przewzięciem stęru Rządu w ręce Хіажи *Wellingtona*. Następnie, odznaczył się w Parlamencie, jako najżarliwszy obrońca wyzwolenia Katoików. Nakoniec, po zgonie *Jerzego IV*, który umarł 26 Czerwca 1830 r., ogłoszony został Królem, pod imieniem *Wilhelma IV*." (P. P.)

НИЕМЦЫ.

Hannover, 8-go Іюля.

Дня dzisiejшого odbywające się pogrzebienie naszego ukochanego Króla *Wilhelma IV*, o godz. południowej ogłoszone zostało wszystkim mieszkańcom stolicy, przez wystrzały żałobne z wałów.

— Z okoliczności zgonu J. Kr. Mości *Wilhelma IV*, w tutejszej Synagodze odbył się dzisiaj żałobny obchód, podczas którego, Rabin tutejszy *Dr. Adler*, miał mówę, która głęboko poruszyła wszystkich obecnych. (A.P.S.Z.)

ТУРСЬЯ.

Bukarest, 18 Czerwca.

Według wiadomości z Smirny, *Mehmed-Ali* z powodu, iż Sułtan nie nadał mu dziedzictwa w rządach nad Egiptem, tak jest rozjuszony, iż ztąd spodziewają się powszechnie niespokojnych poruszeń.

— Niespodziewane, bez zezwolenia przebycie *Dardanellów* przez Amerykański bryg *Sharg*, szczególne zrobiło wrażenie w Stambule. Mówią jednak, że ten wypadek da się wyjaśnić przez to, że statek pomieniony jest statkiem kupieckim. (G. C.)

LISTY Z CUDZYCH KRAJÓW.

N. 1.

Hamburg 11 Czerwca 1837 r.

(Dokończenie.)

Pomówiwszy jeszcze nieco o dziele *Pertza, Lappenberg* zapytał u mnie: azali czytałem jego Historię Anglii, umieszczoną w Historii Powszechnej przez *PP. Herren* i *Ukerta*. Otwarciem wyznałem że nieczytałem. „Jednakże poczytuję ją za najlepszy mój utwór, powiedział z tą prostotą i dobrodusznoscą, która właściwa jest tylko Niemcom; teraz ukończyłem część drugą do 1154 roku dochodzącą: wkrótce ona wywdzie z druku.“ — „Oto, mówił dalej, czwarty tom *Collection des lois maritimes, par Pardessus*, w tych dniach wyszły w Paryżu. Autor przysłał mi ją na dowód wdzięczności za udzielone mu przezemnie wiadomości względem Północnego prawa morskiego.“ Przerzuciłem tę książkę: wszystko, co się odnosi do naszego prawa, po większej części czerpano z *Lappenberga*. Za moim przybyciem do Paryża, zajmę się pilnie tѣm dziełem.

Lappenberg rozpytywał się u mnie z ciekawością o akta, znalezione w przeszłym roku w Nowogrodzkiej Izbie Skarbowej. „Czy niema między niemi dokumentów, dotyczących się związku Hanzeatycznego?“ zapytał się u mnie. Opowiedziałem mu jakiego rodzaju są te akta. „Czy W Pan wiesz to z pewnością?“ Zapytał z niemiecką akuracnością. — Kierowałem korespondencją i czynnościami Kommissyi Archeograficznej, do której weszły te akta, odpowiedziałem mu. Tumusiłem mu opisać czynności Kommissyi. „Szkoda, że niemać u siebie szkoły paleograficznej, w której mogliby kształcić się młodzi ludzie, poświęcający się archeologii,“ powiedział *Lappenberg*.

Prosiłem *Lappenberga* o pokazanie mi archiwum miejskiego. „Jeżeli masz Pan teraz czas wolny, możemy się natychmiast tam udać.“ Podziękowałem, jak mogłem, uprzejmemu gospodarzowi. Wstaliśmy. „Jak piękny widok z tego gabinetu,“ mówił mi N. — „Z tamtej strony widok jeszcze jest piękniejszy“ odpowiedział nam *Lappenberg* i poprowadził nas do innych pokojów. Jakoż w samej rzeczy widok na esplanadę jest czarujący! Pyszne topole tworzą na wale piękną alleję. Z jednej strony daje się widzieć piękna Elba, z drugiej Alster. Wysokie wieże kościołów Gotyckich wznoszą się nad miastem.

грюмо возвышаются надъ зданіями новой архитектуры. Настоящая панорама.

Дорогою начался разговоръ о Ганзейскихъ городахъ, и мы незамѣтно дошли до архива. Лаппенбергъ завѣдываетъ имъ съ 1823 года. Какъ бы ты думалъ, чѣмъ былъ прежде этотъ архивариусъ, одинъ изъ миллионщиковъ Гамбурга? Министромъ, Резидентомъ при Прусскомъ дворѣ! Г. Эксъ-Министръ, каждый день, въ продолженіи 14 лѣтъ, является въ архивъ и не боится антикварской пыли. Понимаешь ли ты теперь, что такое науки въ Германіи?

Архивъ въ величайшемъ порядкѣ; онъ занимаетъ нѣсколько комнатъ и разделенъ на 12 отдѣленій. Всѣ документы описаны и внесены въ каталоги, троякаго рода: одинъ изъ нихъ хронологическій, гдѣ всѣ документы расположены по годамъ; другой систематическій, гдѣ всѣ документы распределены по содержанию, и третій, гдѣ документы исчислены по Государствамъ. Есть нѣсколько грамотъ и листовъ Михаила Феодоровича, Алексѣя Михайловича, Иоанна и Петра Алексѣевичей. Объ нихъ ничего не пишу къ тебѣ потому, что Н. имѣетъ офиціальное порученіе осмотрѣть въ Гамбургѣ документы, касающіеся до Россійской Исторіи. Лаппенбергъ сказалъ мнѣ, что главнѣйшее хранилище подобныхъ актовъ находится въ Любскомъ архивѣ. Жаль, что Любской архивъ, по словамъ нашего Консула, Г. Шлецера, недоступенъ.

Осмотрѣвъ архивъ, я простился съ Лаппенбергомъ и поблагодарилъ его за ласковый, радушный приемъ. Я никакъ не ожидалъ найти въ Нѣмецкомъ ученомъ такомъ словоохотномъ человѣкѣ.

На другой день я осматривалъ городскую библіотеку. Помѣщеніе ея незавидно, но порядки, вѣжливость и услужливость библіотекарей стоятъ вниманія. Библіотека открыта ежедневно для всѣхъ сословій съ двѣнадцати до часа, а по Средамъ и Субботамъ до двухъ часовъ. Книги отпускаются на домъ тѣмъ, кто можетъ представить поручительство Гамбургскаго гражданина; читать же въ самой библіотекѣ невозможно отъ тѣснаго помѣщенія. Въ библіотекѣ считается до 120,000 томовъ, исключая 20,000 диссертаций, которыя не входятъ въ число книгъ. Сочиненія расположены по предметамъ: сначала Латинская литература, потомъ Греческая и т. д. Въ каждомъ отдѣлѣ книги стоятъ по форматамъ. Каталоги составлены со всею аккуратностію: въ одномъ помѣщены всѣ имена сочинителей въ алфавитномъ порядкѣ; въ другомъ заглавія самыхъ сочиненій по предметамъ. Я разсматривалъ Отдѣленіе Русской Исторіи: оно весьма полно. Тутъ я нашла всѣхъ путешественниковъ, бывшихъ въ Россіи съ XV по XVIII вѣкъ, и многія русскія сочиненія, касающіяся до нашей Исторіи и переведенныя на Нѣмцкій языкъ, на прим. Карамзина, Ломоносова и др. Шлецеръ, Эверсъ, Штраль, также стоятъ на полкахъ. На Русскомъ языкѣ я нашла только одну Царственную Книгу. Рукописей Славянскихъ вовсе нѣтъ; но есть богатая, по словамъ библіотекаря, коллекція восточныхъ манускриптовъ. Къ числу достопримѣчательностей библіотеки должно отнести творенія Виргилія, принадлежавшія Лютеру съ собственноручными его замѣчаніями на поляхъ. Вѣроятно, Лютеръ очень любилъ Виргилія, потому что весь экземпляръ твореній великаго поэта, исцѣпленъ замѣтками знаменитаго ееолога.

Вчера обѣдалъ я у нашего Консула; онъ познанилъ меня съ своею супругою, очень умною и любезною дамою, которая много путешествовала. По рассказамъ ея, Гамбургъ очень скученъ зимою: мужчины всѣ заняты коммерціею, дамы почти никогда не являются въ обществахъ; балы большая рѣдкость; зато часто бываютъ обѣды, которые продолжаются не менѣе пяти часовъ. Каково же дамамъ! Консулъ нашъ живетъ великолѣпно; домъ, имъ занимаемый, убранный съ величайшимъ вкусомъ. Я не знаю, какъ мнѣ благодарить Г. Бахерахта за всѣ его ласки. Онъ заботится обо мнѣ, какъ будто о чловѣкѣ самомъ близкомъ. Самъ предложилъ мнѣ рекомендательныя письма въ Гавръ къ нашему Консулу и въ Парижъ къ нѣсколькимъ знакомымъ своимъ.

О веселостяхъ Гамбурга напишу тебѣ изъ Гавра; теперь спѣшу укладывать свои вещи; завтра, въ четыре часа ночи, ѣду въ Гавръ на пароходѣ. Пожелай мнѣ счастливаго пуги. *Сергій Скроменко. (А.В.)*

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Іюля, началась подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Для жителей города Вильны принимается и на четверть года, цѣна 2 р. 25 коп. сер.

ВІЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюля 13 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боросскій.*

szą się ponuro nad gmachami nowej architektury. Prawdziwe panorama.

W drodze rozpoczęła się rozmowa o miastach Hanzeatyckich, i niepostrzeżenie przybyliśmy do archiwum. Lappenberg zawiaduje nim od roku 1823. Jak sądziłbyś, czem był pierwsiy ten archiwariusz, jeden z milionowych obywateli Hamburga? Ministrem Rezydentem przy dworze Pruskim! P. Ex-Minister, co dzień od lat 14, przychodzi do archiwu i niewzdryga się antykwarского pyta. Czy poymujesz teraz czem są nauki w Niemczech?

Archiwum w najlepszym jest porządku; zajmuje kilka pokojow i podzielone jest na 12 oddziałow. Wszystkie dokumenta są opisane i zawarte w katalogach, trojakiego rodzaju: jeden z nich jest chronologiczny, gdzie wszystkie dokumenta rozłożone są latami; drugi systematyczny, gdzie wszystkie dokumenta zapisane są podług treści, i trzeci, gdzie dokumenta są wyliczone podług państw. Jest tam kilka dyplomatow i listow Michała Feodorowicza, Alexieja Michajłowicza, Jana i Piotra Alexiejewiczow. Nic o nich niepiszę do ciebie dla tego, iż N. ma urzędowe zlecenie, ażeby obejrzał w Hamburgu dokumenta, Rosyjskiey historyi tyczące się. Lappenberg mówił mi, iż główniejszy zbiór takich aktów znajduje się w archiwum Lubeckim. Szkoda, że Lubeckie archiwum, podług opowiadania naszego Konsula Pana Schletzera, jest niedostępnem.

Po obejrzeniu archiwum pożegnałem się z Lappenbergiem i podziękowałem mu za uprzejme i serdeczne przyjęcie. Nie spodziewałem się wcale znaleźć w Niemieckim uczonym tak chętnie rozmawiającego człowieka.

Nazajutrz oglądałem bibliotekę miejską. Jej pomieszczenie nie jest zażadne, ale porządek, grzeczność i usłużność bibliotekarzów godne zastanowienia. Biblioteka otwartą jest codzień dla wszystkich stanów od godziny 12 tej do pierwszej, a we Środy i Soboty do godziny drugiej. Książki pozwalają brać do siebie tym, którzy mogą złożyć porękę Hamburgskiego obywatela; w samej zaś bibliotece czytać nie można dla ciasnego miejsca. W bibliotece liczy się do 120,000 tomow, oprócz 20,000 dysertacyj, które nie wchodzą do liczby książek. Dzieła rozłożone są podług przedmiotow: naprzód literatura Łacińska, potem Grecka i t. d. książki w każdym oddziale stoją dobrane do formatów. Katalogi ułożone są z całą dokładnością: jeden obejmuje wszystkie imiona autorow w porządku alfabetycznym; drugi tytuły samych dzieł podług materji. Przeglądałem oddział Historyi Rosyjskiej: jest dość kompletny. Znalazłem tu wszystkich podróżopisarzy, którzy byli w Rosyi od XV do XVIII wieku, i wiele dzieł Rosyjskich, mających związek z naszą historyą, a przetłómaczonych na język Niemiecki, naprzykład: Karamzina, Łomonosowa i innych. Schletzer, Ewers, Strahl stoją także na półkach. W języku Rosyjskim znalazłem tylko jedną księgę Genealogiczną Mołarochow. Rękopisow sławieńskich wcale niema, ale za to jest bogata podług słów bibliotekarza, kolekcya manuskryptow wschodnich. Do liczby osobliwości biblioteki należy policzyć dzieła Wirgiliusza, należące do Lutera z własnoręcznymi jego uwagami na marginesach. Zapewne Luter niezmiernie lubił Wirgiliusza, gdyż cały egzemplarz dzieła wielkiego poety upstrzony jest notatami sławnego teologa.

Wczora byłem na obiedzie u naszego Konsula; zaznanił mi ze swoją żoną, cale rozsądną i przyjemną damą, która wiele podróżowała. Podług jej opowiadań, Hamburg bardzo jest smutny pod czas zimy: wysocy mężczyźni zajęci są handlem, a damy prawie nigdy nie ukazują się w towarzystwach; balu są tu wielką osobliwością; natomiast częste bywają obiedy, które najmniey pięć godzin trwają. Jakże tam żyją damy! Konsul nasz żyje wspaniale; dom przezeń zajmowany, ubrany jest z największym gustem. Niewiem jak mam dziękować P. Bacharachowi za wszystkie jego uprzejmości. Troszczył się o mnie, jakby o najbliższym krewnym. Sam mi ofiarował rekomendacyjne listy do Hawru do naszego Konsula i do Paryża do kilku swoich znajomych.

O zabawach Hamburgskich napiszę ci z Hawru; teraz śpieszę pakować me rzeczy; jutro o godzinie czwartej w nocy, jadę do Hawru na statku pałowym. Życz mi szczęśliwey podróży. *Sergiusz Skromneńko. (G.S.P.)*

Od dnia 1-go teraźniejszego miesiąca Lipca, zaczęła się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez pocztu 4 rub. 50 kop. srebrem. Na miejscu w Wilnie można prenumerować i kwartałowie, cena 2 rub. 25 kop. srebrem.